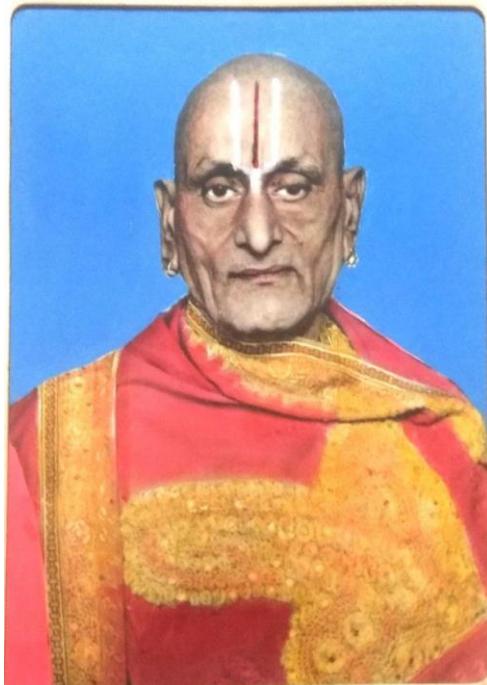
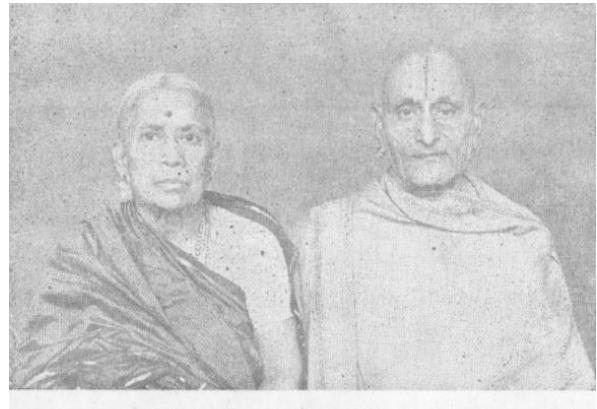

JAGGU SINGARAYA (1820-1886)

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ 1983 ರಲ್ಲಿ ನೂರಿಂದ ಹಿಂತಿರಂಧ್ರ 500 ರಾ.ಗೆ ನ್ಯೂ ಮಂಜುರು ನೂರಿಂದ
521 ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶಾಮಲಿಸಲಿದ್ದೀರ್ ಕನಾ ನೀಡಿದ್ದು.

6x21

శ్రీ జగన్నాథ కెంప్ట్యూప్టర్ మంసు, ఆవర ధనుషబ్ది, శ్రీమతి నేఱంగడన్నానవరు

1979 ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸನ್ಮಾನ

“ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಾಧಿಕ ಮಹಾಸಂದರ್ಭ, ಮುಕ್ಕೆಗಳಿನ ರಾಜ್ಯಾಧಿಕರಣ ಮತ್ತು ಮುಕ್ಕೆಗಳಿನ ಮಹಾಸಂದರ್ಭ, ಅನ್ನ ಮತ್ತು ಕಿರಿಯ ಮಹಾಸಂದರ್ಭ

ಸಿದ್ದ ಗಂಗಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲ ಇನ್ನಾರ್ಥಿಕ ದ್ವಿತೀಯ ಸಂಸ್ಕತ ಸಮೈಳಿತನ ಸದೇದಾಗ ಪೂರ್ಜಿ ಸಿದ್ದ ಗಂಗಾ ಮತ್ತೆ ಗುರುವಯ್ಯರ್‌ಂದ ಸನಾತ್ಸ 1978 ರಲ್ಲಿ

Sri Jaggu Singararya (1820-1886) was born on 20/10/19-891 in a Srivaishnava family of Sri Jaggu Tirunaaraayanaayyagar and .Smt Shingamma at Melukote. He grew up to be a great Sanskrit Vidwan and writer. He has written many books in Sanskrit and Kannada which are very popular.

Detailed life history of Sri Jaggu Singararya is written in Sanskrit and Kannada. A brief history of the Author starts from the next page.

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಹಯಗ್ರೀವಾಯ ನಮಃ

ಕವಿ ಚರಿತ್ರೆ

ಸಂಸ್ಕೃತ ಕವಿವರೇಣ್ಯ ಪ್ರತ್ಯುವಿದ್ಯಾವಿಚಕ್ಷಣಾಃ ಶ್ರೀ ಜಗ್ನಿಶಿಂಗ್ರೇಯ್ಯಂಗಾರಾ

1891 - 1985

ಸಂಸ್ಕೃತ ದೇವಭಾಷೆಯೂ ಹೌದು, ರಸಭರಿತ ಅನೇಕ ಚಮತ್ವಾರಗಳ ಆಗರವೂ ಹೌದು. ಇಂತಹ ಸುಮಧುರ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ಕವಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವಾವ್ರತರು ತಮ್ಮಕೂಶಲ ಮತ್ತು ಚಮತ್ವಾರಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಕಾವ್ಯ ರಚಿಸಿ ಭಾಷೆಗೆ ಭವ್ಯ ಭೂಷಣ ತೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಮಹನೀಯರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬರುವವರೇ - ಬಾಲಧನ್ನಿ ಕುಲಭೂಷಣರೂ, ಕವಿಕುಲ ತಿಲಕರೂ, ಅಭಿನವ ಭವಭೂತಿ, ನೂತನ ಕಾಳಿದಾಸ, ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾಂಸರಿಂದ ಪ್ರಶಂಸಿಲ್ಪಟ್ಟವರೂ, ಪ್ರತ್ಯುವಿದ್ಯಾವಿಚಕ್ಷಣಾಃ, ಬಿರುದಾಂಕಿತೂ ಆದ ದಿ. ಶ್ರೀ ಜಗ್ನಿಶಿಂಗ್ರೇಯ್ಯಂಗಾರಾರವರು ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥ ರಚನೆ ಇವರನ್ನೂ ಕವಿಪುಂಗವರ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿತು. ಜ.ಶಿಂ ರವರು ತಮ್ಮಕಾವ್ಯ ಜ್ಯೋತಿಯನ್ನು ಬೆಳಗಿಸಿ ಸಾರಸ್ವತ ಲೋಕವನ್ನು ಆಲೋಕಗೊಳಿಸಿದಂತೆ ತಮ್ಮಜೀವನ ಶೈಲಿಯಿಂದ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಆದರ್ಶದ ಬೆಳಕನ್ನು ಬೀರಿದರು. ತಮ್ಮಕೆಲವು ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಬಾಳಿದರು. ಬೆಳೆದ ಪರಿಸರ, ಪಡೆದ ಅನುಭವ, ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಕೆಲವು ಜೀವನ ವೌಲ್ಯಗಳು ಅವರ ಬದುಕನ್ನು ಆದರ್ಶಪ್ರಾಯವಾಗಿ ರೂಪಿಸಿತು. ಇಂದಿನ ಸಮಾಜದ ಸ್ಥಿತಿ - ಗತಿ ನೋಡಿದಾಗ, ಇದೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಬಾಳಿ-ಬದುಕಿ, ಧ್ಯೇಯ, ಸಾಹಸ, ದ್ಯುವಭಕ್ತಿ, ಕರುಣೆ, ಅನುಕಂಪ, ಸಮಾನತೆ ಮುಂತಾದ ಸದ್ಗುಣಗಳನ್ನು ತಮ್ಮನಡೆ - ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ತೋರಿ, ಅದನ್ನು ಕಾವ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಾರಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನ ಪರಿಚಯ ಅವರ ಕಾವ್ಯದ ಪರಿಚಯದಷ್ಟೇ ಅವಶ್ಯಕ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಗಳು ಶತ - ಶತಮಾನ ಉಳಿದು ಬರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಕವಿ ವಿಚಾರ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಮರೆಯಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂತಹ ಸಾಧಕರ ದೇಶ - ಕಾಲ - ಜೀವನ ವೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ದಾಖಿಲಿಸುವುದು ಮುಂದಿನ ಪೀಠಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಜಗ್ನಿಶಿಂಗ್ರೇಯ್ಯಂಗಾರಾರವರು 1891, ನವೆಂಬರ್ 20ರಂದು ಖಿರನಾಮ ಸಂವತ್ಸರ ಆರಿದ್ದಾನಕ್ಕೆತ್ತದಂದು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ, ಪಾಂಡವಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮೇಲುಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಜಗ್ನಿಶಿರನಾರಾಯಣ ಅಯ್ಯಂಗಾರಾ ಮತ್ತು ಮುಗ್ಧ ಸ್ವಭಾವದ ಸಿಂಗಮ್ಯ - ಇವರ ಜೀಷ್ಟ ಪ್ರತರಾಗಿ ಜನಿಸಿದರು. ಮೇಲುಕೋಟೆ ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ, ಹಚ್ಚೆ - ಹಸಿರು ವಾತಾವರಣದ ಅನೇಕ ಕೆರೆ, ಕಲ್ಲಾಣಿ ಕೊಳಗಳಿಂದ ಸವ್ಯಾಧ್ವಾದ ಪ್ರಶಾಂತ ಸ್ಥಳ ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಶ್ರೀ ಚೆಲುವನಾರಾಯಣನ ಸ್ನಿಧಿ, ಶ್ರೀನೃಸಿಂಹದೇವರ ಬೆಟ್ಟ, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ದೇವಾಲಯಗಳಿದ್ದು, ಯಾದವಾದಿ, ದಕ್ಷಿಣಾಬದರಿಕಾಶ್ವರ, ಯತೀಶ್ವಲ, ವೇದಾದಿ, ತಿರುನಾರಾಯಣಪುರ ಮುಂತಾದ ಹಸರುಗಳಿಂದ ಪ್ರಶ್ನಾತ್ಮವಾದ ಯಾತ್ರಾಸ್ಥಳವಾಗಿದೆ.

ಇಂತಹ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಸಾತ್ವಿಕರೂ, ದ್ಯುವಭಕ್ತರೂ, ವಿದ್ವಾಂಸರೂ ಆದ ಇಳಿಯವಿಲ್ಲಿ ಅಥಾವತ್ ಬಾಲಧನ್ವಿ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಜಗ್ಗಳಿಂಗ್ರೇಯುಂಗಾರ್ಥವರೂ ದೇವಭಕ್ತರೂ, ಸದ್ಗುಣಶೀಲರೂ ಆಗಿ ಬೆಳೆದರು. ಈ ವಂಶಸ್ಥರೆಲ್ಲರೂ ದೃಢಕಾಯರೂ, ಉತ್ತಮ ದೇಹ ಸಂಪತ್ತು ಹೊಂದಿದವರೂ, ಶಕ್ತಿ ಶಾಲಿಗಳೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಇವರ ಪೂರ್ವಜರು ಭಾರಹೊತ್ತು ನಡೆಯವಾಗಿ ಜಟ್ಟಿಗಳಂತೆ ಮೀವಿಯಿಂದ ಜಗ್ಗಾಹಾಕಿಕೊಂಡು ನಡೆಯುವದನ್ನು ನೋಡಿದಮಹಾರಾಜರು ಭಲೇ ಜಗ್ಗು ಎಂದು ಹೇಳಿದರಂತೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ಇವರ ವಂಶದ ಹೆಸರಿನೊಂದಿಗೆ ಜಗ್ಗು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಬಂದಿತೆಂದು ಹಿರಿಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಮುಮ್ಮಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯವರ ಕಾಲವಿರಬಹುದು.

ಜಗ್ಗು ಶಿಂಗ್ರೇಯುಂಗಾರ್ಥವರ ತಂದೆ ಶ್ರೀ ಚೆಲುವನಾರಾಯಣನ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಂಚಿನ ಕಂಠದಿಂದ ಸುಶ್ವಾಸವಾಗಿ ಸಹಸ್ರನಾಮ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನವರಾದ ಶ್ರೀ ಜಗ್ಗು ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯರು ಆಸ್ಥಾನವಿದ್ವಾಂಸರೂ, ಅನೇಕ ಬಿರುದಾಂಕಿತರೂ, ಶ್ರೀ ಜಯಚಾಮರಾಜ ಒಡೆಯವರಿಂದ ರತ್ನ ವಿಚಿತ ಗಂಡಭೇರುಂಡ ಕೆತ್ತಿದ ಕಡಗವನ್ನು ಪ್ರತಿಸ್ಥಿಯಾಗಿ ಪಡೆದವರೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಜ.ಶಿಂ ರವರ ಬಾಲ್ಯದ ಪಾಠ ಇವರಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯಿತು. ಮೇಲುಕೋಟೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಭ್ಯಾಸ ನಡೆಯಿತು. ಇಯಲ್ ಪಿಳ್ಳು ವರದಾಚಾರ್ಯರು, ಪ್ರ.ತಿ.ನ ರವರ ತಂದೆ ತಿರುನಾರಾಯಣ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ದೇವಶಿಖಾಮಣಿ ಅಳಸಿಂಗಾಚಾರ್ಯರ ತಂದೆ ತಿರುಮಲಾಯ್ಯಂಗಾರ್ ಮುಂತಾದವರ ಬಳಿಯೂ ಶಾಸ್ತ್ರಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು. ಪ್ರ.ತಿ.ನ ರವರು ಇವರ ಬಾಲ್ಯ ಸ್ವೇಂಹಿತರು. ನಂತರ ಮೈಸೂರಿನ ಮಹಾರಾಜ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಲಂಕಾರ, ಸಾಹಿತ್ಯ ನಾಟಕಾಂತ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗಿ ಪದವಿ ಗಳಿಸಿದರು.

ಜ.ಶಿಂ. ರವರ ಹಿರಿಯರು ಜ್ಞಾನ - ಗುಣ ಸಂಪನ್ಮೂರ್ಚಿತ ಹೊರತು ಧನ ಸಂಪನ್ಕರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಾಲ್ಯದಿಂದರೂ ಇವರಿಗೆ ಬಡತನದ ಬೇಗೆ ತಟ್ಟಿತ್ತು. ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಗಿಸಿ ಬಂದರೂ ಯಾವುದೇ ಉದ್ದೋಷ ಸಿಗದೆ ಬಹಳ ನೊಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರ ದೃಢದೇಹಧಾರಣೆ ಆಕರ್ಷಕ ರೂಪ, ವಿದ್ಯಾಪ್ರಭೇ, ಉತ್ತಮ ಕುಲ ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅನೇಕರು ಹೆಣ್ಣು ಕೊಡಲು ಧಾವಿಸಿದರು. ನಾಗಮಂಗಲದ ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಕೇಶವ ದೇವಸ್ಥಾನದ ವಹಿವಾಟುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಅಪ್ಪಾಜಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರ ಹಿರಿಯ ಮಗಳು ವೇಂಗಡಮ್ಮನವರೊಡನೆ ವಿವಾಹವಾಯಿತು. ತನಗೆ ಸಂಪಾದನೆ ಇಲ್ಲ, ಹುಡುಗಿಯೂ ಕುಳ್ಳು ಎಂದು ಮದುವೆಗೆ ಒಷ್ಟಲಿಲ್ಲ. ಗುರು ಹಿರಿಯರ ಮಾತಿಗೆ ಮಣಿದು ಗೃಹಸ್ಥರಾದರು. ಮುಂದೆ ಜಗ್ಗಾಶಿಂಗ್ರೇಯ್ಯಂಗಾರ್ಥವರ ಶೀತಿಕ್ರಿಯೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಸ್ವಾತಿತ್ವ ನೀಡಿದ ಸಾಧ್ಯಾಮಣಿ, ಸಹಧರ್ಮಾಣಿಯಾಗಿ ಸುದೀರ್ಘ ದಾಂಪತ್ಯದ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಪತಿಯ ನೋಪ - ನಲಿಪು, ಸುಖಿ - ದುಃಖಿ, ದೇವತಾಕಾರ್ಯ, ಪಿತೃಕಾರ್ಯ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿಷ್ಟೆಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಿ, ಅಷ್ಟಕನ್ನೇಯರನ್ನೂ ಒಬ್ಬ ಸುಪುತ್ರನನ್ನೂ ಪಡೆದು, ಎಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟ

ನಿಷ್ಠಾರಗಳನ್ನು ತಾಳೈಯಿಂದ ಸಹಿಸಿ, ಪತಿಪರಾಯಣೆಯಾಗಿ ಬಾಳಿದ ಮಹಾಮಾತೆ ವೇಂಗಡಮ್ಮನವರು, ಮನೆಮದ್ದು, ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳ ಡೈಷಿಡಿ ತಯಾರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಇವರು ಸಿಧ್ಧಹಸ್ತರು. ಅನೇಕರು ಇವರಿಂದ ಡೈಷಿಡಿ ಪಡೆದು ಗುಣಮುಖಿರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಡೈಷಿಡೋಪಚಾರಗಳಿಗೆ ಯಾರಿಂದಲೂ ಏನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಕನ್ನಾದಾನದ ಫಲ ಸಿಗೆಬಹುದೇನೋ! ಆದರೆ ಮೊದಲ ಮೂರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಮದುವೆಯಾದ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವಿಧಿ ವಿಡಂಬನೆಯಿಂದ ಬಾಳು ಬರಡಾಗಿ ತವರಿನ ಆಸರೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಆದ ನೋವು ಸಂಕಟ ಹೇಳತೀರದು. ಜ.ಶಿಂ. ರವರೇನೋ ಎಲ್ಲಾ ದೃವೇಚ್ಚೆ ಎಂದು ಸ್ಥಿತ ಪ್ರಜ್ಞರಾಗಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆ ಮಹಾತಾಯಿಯ ಹೆತ್ತೆ ಕರುಳಿನ ಸಂಕಟ ವರ್ಣನಾತೀತ.

ಒಲ್ಲದ ಮದುವೆಯೊಂದಾದರೆ, ದೇಶಪರ್ಯಾಟನೆಯ ಉತ್ಸಂಪ್ರೇಷ್ಟೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರಣ. ಮದುವೆಯಾದ ಹೊಸದರಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಆಪ್ತ ಸೇಹಿತ ಕೂತಾಡಿ ತಿರುವೇಂಕಟಾಚಾರ್ಯರ್ಯೋಡಗೂಡಿ ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬಿಡಿಗಾಸಿಲ್ಲದೆ ಹೊರಟ ಇವರಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಯೇ ಬಂಡವಾಳವಾಯಿತು. ಹೋದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿನ್ನು ತಮ್ಮ ಪಾಂಡಿತ್ಯವಾರ್ಚಾಟುಯಾದಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶೈಲೀಕಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆ, ಪ್ರವಚನ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚನೆ - ಹೀಗೆ ಜನರ ಗೌರವ ಮನ್ಮಣಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾದರು. ಉಟ್ಟಿ - ವಸತಿ ಹೇಗೋ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಇವರದು ಸ್ವಯಂಪಾಕ, ಲಾಹೋರಿನ ದಿವಾನರಾಗಿದ್ದ ರಾವ್ ಬಹದ್ರೂರ್ ರವರು ಇವರ ಪಾಂಡಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿರೂ. 2000 ಗಳನ್ನು ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರು. ಆಗಿನ ವರಡು ಸಾವಿರ ರೂ. ಎಂದರೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೊತ್ತವೇ. ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಅಯೋಧ್ಯೆ ಕಾಶಿ, ದ್ವಾರಕೆ, ಗಯಾ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ತೀರ್ಥ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ತಂಗಿದ್ದ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಗೌರವ, ದೇವರ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ದಕ್ಷಿಣ ಯಾತ್ರೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, 1914 - 15 ರಲ್ಲಿ ಮದ್ವಾಸಿನ ಅಡೆಯಾರ್ ಲೈಬ್ರರಿಯಲ್ಲಿ ಡಾ. ಅನಿಚೆಸೆಂಟರ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥ ಸಂಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಳಿಸಿದರು.

ಕಾಶ್ಮೀರದಿಂದ ಕನ್ನಾಕುಮಾರಿಯವರೆಗೆ ಪರ್ಯಾಟನೆ ಮಾಡಿ ಹಿಂತಿರುಗಿದ ನಂತರವೂ ಕೆಲಕಾಲ ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲದೆ ದೇವರ ಕೃಂಕರ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ದೇವರ ಕೃಪೆ ಮೈಸೂರು ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದ ನವೀನತ್ವರು ರಾಮಾನುಜ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ರವರ ಶಿಫಾರಸಿನಿಂದ ನಾಗಮಂಗಲದ ಮಿಡಲ್ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡರು. ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆಸರೆ ಸಿಕ್ಕಂತಾಯಿತು. ಇವರು ತಮ್ಮ ಸೇವಾ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಾಗಮಂಗಲ, ಕುಣಿಗಲ್, ತಿಪಟೂರು, ತುಮಕೂರು ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ, ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿದರು. ಕೆಲವು ಕಾಲ ತುಮಕೂರಿನ ಶ್ರೀ ಸಿಧ್ಗಂಗಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಜಗ್ಗು ಶಿಂಗ್ರೇಯ್ಯಂಗಾರ್ಜರವರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾವ್ಯ ರಚನೆ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು.

1. ಇವರ ಪ್ರಥಮ ಕಾವ್ಯ - ಯಂದು ಶೈಲಚಂಪೂ - 1932ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಣೆ.
2. ಕೃಷ್ಣ ಕಥಾರಹಸ್ಯ - 1936ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಣೆ. ಇದರ ಕೆಲವು ಭಾಗವನ್ನು 1941 - 42ರಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಎಲ್.ಎಸ್. ಪರ್ಯಾಯ ಪ್ರಸ್ತರಕದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಲಾಗಿತ್ತು.
3. ದಾಶರಥಿ ಚರಿತಂ - 1958ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಣೆ.
4. ಶಿಬಿ ವೈಭವ, ಧರ್ಮಾವ್ಯಾಧ ದರ್ಶನ, ಶಾರಿಶಾರ್ಯಂ - ಮುಂತಾದ ನಾಟಕಗಳು ಶಾರಿ ಶಾರ್ಯಂ - ಆಗಿನ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ನಾರಾಯಣರ ಅವೃತಹಸ್ತದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಂಡು
5. ಕಾವ್ಯ ಕಲಾಪ - ಮೊದಲ ಭಾಗ 1968ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಣೆ.
6. ವೆಂಕಟೇಶ ಪದಾವಲಂಬ ಸ್ಮೋತ್ರ - 1963ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಣೆ, ಈ ಸ್ಮೋತ್ರ ರಚನೆಯಾದಾಗ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷತೆಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಬಂದವು. ತಿರುಪತಿ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಮೋತ್ರಮಾಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉತ್ತರ ಹಂಬಲದಿಂದ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಚ್ಚಕರಲ್ಲಿಯೂ ಬೇಡಿಕೆ ಇಟ್ಟಾಗ, ಒಂದು ಸಮಯ ನೋಡಿ ಇವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರು. ತೆರೆಯ ಒಳಗೆ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರನ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಭಕ್ತಿಭಾವದಿಂದ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದರು. ಇದು ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರನ ಕೃಪೆಯಲ್ಲವೇ! ಈ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಜ.ಶಿಂ. ರವರ ಮೊಮ್ಮೆಕ್ಕಳಾದ ಮೀರಾ, ವ್ಯಾಧಿಲಿ ರಾಗ ಸಂಯೋಜಿಸಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಡಿದರು. ಇದರ ಧ್ವನಿ ಸುರುಳಿಯೂ ಪ್ರಶ್ನಾತವಾಯಿತು. ಇದೇ ವರ್ಷ ಜ.ಶಿಂ. ರವರ ಆರನೇಯ ಮಗಳ ವಿವಾಹವೂ ಜರುಗಿತು.
7. ಕಾವ್ಯಕಲಾಪ - ಭಾಗ - 2 - 1989ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಣೆ, ಜಗ್ಗುಶಿಂಗ್ರೇಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರ ಕಾಲಾನಂತರ ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಸೇರಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೂ, ಮುದ್ರಣದ ಕರಡು ಪ್ರತಿ ತಿದ್ದುವುದಕ್ಕೂ ಮಹನೀಯರಾದ ಶ್ರೀ ಶೆಲ್ಪಾಟಿಳ್ಳಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ಶರ್ಮ ಮತ್ತು ಅರ್ಯೇಯರ್ ಶ್ರೀರಾಮ ಶರ್ಮ ಮುಂತಾದವರು ಒಹಳ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.
8. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಇವರ ಕೃತಿಗಳು - ನೀತಿ ಸಾರಾವಳಿ, ಬರಲಿನಭಾಗ್ಯ ಅಚ್ಚೆಯ ಅಚ್ಚುತ, ವೈರಮುಡಿ ವೈಭವ, ಶ್ರೀ ಚೆಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣ ಶತಕ, ಅತಿಮಾನುಷಸ್ತವ ಇದು ಶ್ರೀವತ್ಸ ಚಿನ್ನರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಭಾವಿನೀ ಷಟ್ಪದಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಜಗ್ಗು ಶಿಂಗ್ರೇಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಚುಟುಕುಗಳು, ಒಗೆಟುಗಳು, ಬಿಡಿ ಸ್ಮೋತ್ರಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತ, ಕನ್ನಡ ಎರಡರಲ್ಲೂ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

ಅನೇಕ ಮಹಾಮಹೋನ್ನತ ಪಂಡಿತರು, ವಿದ್ವಾದ್ವರೇಣ್ಯಾರು, ವಿಮರ್ಶಕ ವಿಚಕ್ಷಣಾರು, ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು ಮುಂತಾದವರೆಲ್ಲ ಅವರ ಕಾವ್ಯ ಕೌಶಲವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ - ಸರಳ ಸುಂದರ ಕಾವ್ಯವಾಹಿನಿ, ಅಪರೂಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದೌತಣ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಆಧುನಿಕ ಆಭರಣ, ಭಂದೋಬಧ್ವಾದ ಶೈಲಿ, ಪ್ರಾಚೀನ ಮಹಾಕವಿಗಳ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ತರುತ್ತದೆ - ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ರಂಗತ್ವಿಯರವರು - ಆಧುನಿಕ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಇವರೊಂದು ರತ್ನ ಎಂದು ಮುನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾವಾಚಸ್ಸುತ್ತಿ, ಕನಾಂಟಿಕ ಕಲಾಶ್ರೀ ಕವಿತಾಕೃಷ್ಣರವರು ಜಗ್ಗಳಿಂಗ್ರೇಯ್ಯಂಗಾರ್ಥವರು ಸಂಸ್ಕೃತ ವಾಜ್ಞಾಯಿದ ಕಾಮಧೇನು ರಸಮಣಿ, ಕವಿರತ್ನ ಎಂದು ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಜಗ್ಗಳಿಂಗ್ರೇಯ್ಯಂಗಾರ್ಥವರಿಗೆ ಸಂದ ಸನಾಂತ - ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳೂ ಅನೇಕ. ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರು ಶ್ರೀ ನಾಲ್ಕು ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರು ಜರಿಶಾಲು, ಹಣಕೊಟ್ಟಿ ಸನ್ನಾಷಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಂಗೇರಿ ಜಗದ್ಗುರುಗಳಿಂದ ಶಾರದಾಂಬಯೆ ಮೇಲೆ ಇವರು ಆಶುಕವಿತೆ ರಚಿಸಿದ್ದನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ಸನ್ನಾಷಿಸಿ ಶಾಲು ಮತ್ತು 100 ರೂ ಕೊಟ್ಟಿ ಗೌರವ, ಮಂತ್ರಿವರ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆಂಗಲ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಸಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರೆ ನಿಯೋಜನೆ, 1979ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಅದೇ ವರ್ಷ ಶ್ರೀ ವಾಸುದೇವ ಬಲ್ಕಾಳರ ಸಂಚಾಲನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀ ಸಾರಸ್ವತ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇ ವಿದ್ಯಾವಿಚಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಿರುದು ಪ್ರದಾನ. ಶ್ರೀ ಪೇಜಾವರ ಮರದ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವೇಶತೀರ್ಥ ಶ್ರೀ ಪಾದಂಗಳವರ ಮುಖೇನ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. 1989ರಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆಗಾಗಿ 500 ರೂ ಮಾಸಿಕ ಗೌರವ ಧನ, ಮೈಸೂರು ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾವಾರಶಾಲೆಯ ಶತಮಾನೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಕವಿಗೋಣಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ, 1961ರಲ್ಲಿ ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವ ಪರಿಷತ್ ಸಭೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಅಂತಿಧಿಯಾಗಿ ಗೌರವ, 1978ರಲ್ಲಿ ತುಮಕೂರಿನ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಭಿಲ ಕನಾಂಟಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಕವಿಗೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. 1983ರಲ್ಲಿ ತುಮಕೂರಿನ ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಪಯೋಧಿ ತೀರ್ಥ ಯತ್ನವರೇಣ್ಯಾರು, ಜಗ್ಗಳಿಂಗ್ರೇಯ್ಯಂಗಾರ್ಥರು ರಚಿಸಿದ ಸ್ತುತಿ ಪಂಚಕಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಶಾಖಾಷಿಸಿದರು. ಜ.ಶಿಂ. ರವರಿಗೆ ವಯಸ್ಸಾಗಿದೆ, ಕಣ್ಣಾ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ, ಹೊರಗಡೆ ಎಲ್ಲಾ ಓಡಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಎಂದು ತಿಳಿದು ಅವರ ಮನೆಗೆ ತಾವೇ ಶಿದ್ದಾಗಿ ಬಂದು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದರು. ಇದು ಜ.ಶಿಂ. ರವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಂದು ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭ.

ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಕವಿತ್ರಯರಿಗೆ ಸನಾಂತ, ಅದರಲ್ಲಿ ಜಗ್ಗಳಿಂಗ್ರೇಯ್ಯಂಗಾರ್ಥರೂ ಒಬ್ಬರು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿಮಾನಿಯಾದ ಡಾ. ಎಚ್.ಆರ್. ವಿಶ್ವಾಸ್‌ರವರು, ಜ.ಶಿಂ. ರವರ ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸಿ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪದೇದುಕೊಂಡರು. ಆ ಕುರಿತು ಬರೆದ ಪುಸ್ತಕ ಉಜ್ಜಾಯಿನಿಯಲ್ಲಿ 2013ರಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಯಿತು. 1991ರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಜಗ್ಗಳಿಂಗ್ರೇಯ್ಯಂಗಾರ್ಥವರ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಸಮಾರಂಭಗಳು ಸಂಪನ್ಮಾದವವು.

ಜಗ್ಗು ಶಿಂಗ್ಯೈಯ್ಯಂಗಾರಾರವರು ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ದೈವಭಕ್ತಿ, ಗುರು - ಹಿರಿಯರಲ್ಲಿ ಪೂಜ್ಯ ಭಾವವುಳ್ಳವರು. ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಶರಣಾಗತಿಯೇ ಮುಕ್ತಿಮಾರ್ಗ ಎಂದು ಧ್ಯಾನವಾಗಿ ನಂಬಿ, ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಕಷ್ಟ ಪರಂಪರೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಮಚಿತ್ತದಿಂದ ಸಹಿಸಿದರು. ಧೈಯ, ಸಾಹಸ, ಸಮಯಪ್ರಜ್ಞೆ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೂ ಇವರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿತ್ತು. ಇವರ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಹಲವಾರು ಫುಟನೆಗಳು ಇವೆ. ಇವರು ಈಚು ಪ್ರವೀಣಾರು, ನಾಗಮಂಗಲ ಮತ್ತು ಕುಣಿಗಲ್ ದೊಡ್ಡಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹಿತರೊಂದಿಗೆ ಪಂದ್ಯ ಕಟ್ಟಿ ಗಂಟೆಗಟ್ಟುಲೆ ಈಚುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರು ವಾಲೀಬಾಲ್ ಆಟಗಾರರೂ ಸಹ. ಎತ್ತರದ ಕಟ್ಟುಮಸ್ತಾದ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಮೃದುಹೃದಯ, ದಯ, ಪ್ರಕೃತಿ ಪ್ರೇಮ, ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಾಗುವ ವಿಶಾಲ ಮನಸ್ಸು ಹಾಗೆಯೇ ಶಿಸ್ತು ಕೂಡ ಮನ ಮಾಡಿತ್ತು. ಪಶುಪಾಲನೆ ಇವರಿಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಿಯ, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸದಾ ಹಂಸು - ಕರುಗಳು ಇರುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವುಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಂತೆಯೇ ಪೋಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಮ್ಮೆಒಬ್ಬ ಕಟ್ಟುಕ ಒಂದು ಹಸುವನ್ನು ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು, ಮನನೊಂದು ಅವನಿಗೆ ಅದರ ಬೆಲೆಕೊಟ್ಟು ಆ ನಿತ್ಯಾಣ ಹಸುವನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಂಡು ಆರ್ಯಕೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಿ ಒಂದು ಕರುವನ್ನು ಕೊಡುವಪ್ಪು ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂತು.

ಜಗ್ಗು ಶಿಂಗ್ಯೈಯ್ಯಂಗಾರಾರವರದು ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ಪರಿಶ್ರಮದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಸ್ವಭಾವ. ಬಾವಿಯಿಂದ ನೀರು ಸೇದುವುದು, ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸೀಳುವುದು, ಭತ್ತ ಕುಟ್ಟುವುದು ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಯಾಮವೆಂದೇ ತಿಳಿದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಸಹ ಮನೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಅಭ್ಯಾಸವಿತ್ತು. ಒಮ್ಮೆ ವಿನೋಭಾ ಭಾವೆಯವರ ಆಪ್ತ ಶಿಷ್ಟರೂ, ಭೂದಾನ ಯಜ್ಞದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರೂ ಆಗಿದ್ದ ಅರ್ಥಯರ್ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶರ್ಮಾರವರು ಕುಣಿಗಲ್ ನಲ್ಲಿ ಇವರ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗದ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಪಶುಪಾಲನೆ, ಭತ್ತ ಕುಟ್ಟುವುದು, ಹಿಟ್ಟು ಬೀಸುವುದು, ಹಿತ್ತಲಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ತರಕಾರಿತೋಟ ಬೆಳೆನಿರುವುದು, ಉಂಡದ ಎಲೆ ಹಚ್ಚುವುದು, ಮಕ್ಕಳ ಉಡುಪನ್ನು ತಾವೇ ಹೊಲಿಯುವುದು ಮುಂತಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ - ಇದು ಅಪ್ಪಟ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಾದರಿ ಕುಟುಂಬ. ಪ್ರತಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಈ ತರಹದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿದ್ದರೆ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಕನಸಿನ ಭಾರತ ನನಸಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ - ಎಂದು ಹಣ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದರೂ ವಿದ್ಯೆಗೆ ಏನೂ ಕೊರತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೂ ಪದವಿ, ಸ್ವಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿ, ಒಳೊಳ್ಳಿಯ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿದ್ದು, ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಸರುಗಳಿಸಿ, ಜಿಲ್ಲೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಭಾರತ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಜನಗಣತಿ ಪದಕ ಮುಂತಾದವರು ಗಳಿಸಿ ಕೀರ್ತಿತಂದವರು.

ಜಗ್ಗು ಶಿಂಗ್ಯೈಯ್ಯಂಗಾರಾರವರಿಗೆ ಚಿತ್ರಕಲೆಯೂ ಪಾರಂಪರಿಕವಾಗಿ ಬಂದಿತ್ತು. ದೇವರ ಪ್ರೇರಣೆಯೋ ಏನೋ ! ತುಮಕೂರಿನ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಮನೆಯ ನಡುಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿನ ಮೇಲೆ ಸೀಮೆ ಸುಣ್ಣದಿಂದ ಮೇಲುಕೋಟೆ ಶ್ರೀ

ಯೋಗಾನರಸಿಂಹ ದೇವರ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿದರು. ಅದು ನೋಡುತ್ತಾನೋಡುತ್ತಾ ಬೆಟ್ಟದ ಆ ನರಸಿಂಹನೇ ಬಂದು ನೆಲೆಸಿರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಗತೊಡಗಿತು. ನಂತರ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ ಹೈಂಟ್‌ನಿಂದ ಅದು ಅಳಿಸದಂತೆ ಮಕ್ಕಳು ತಿದ್ದಿದರು. ಈಗಲೂ ಆ ನರಸಿಂಹದೇವರ ಬಾಗಿಲು ದೊಡ್ಡ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡಿದೆ. ಜ.ಶಿಂ ರವರು ಈ ನರಸಿಂಹನ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳು ಮೂಲ ವಾಲ್ಯುಕಿ ರಾಮಾಯಣ ಪಾರಾಯಣ ಮಾಡಿ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. 1986ರಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಜ.ಶಿಂ. ರವರ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ವಾಗ್ನೀಯ ವೈಭವ ಸಂಗೀತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅನೂಜಾನವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಜ.ಶಿಂ. ರವರ ಮಕ್ಕಳು, ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು, ನಗರದ ಸಂಗೀತಗಾರರು ಸೇರಿ ವಿಜ್ಞಂಭಂತಯಿಂದ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನೃಸಿಂಹಕಲಾ ಮಂದಿರವಾಗಿ, ಕವಾಟ ನರಸಿಂಹನೆಂದೇ ಪ್ರಶ್ನಾತವಾಗಿದೆ.

ಜಗ್ಗು ಶಿಂಗ್‌ಯ್ಯಂಗಾರ್‌ರವರು ಎಷ್ಟೇ ದೃಢಕಾರ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರೂ, ಇವರ 84ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹನಿಯಾ ಅಪರೇಷನ್ ಆಗಲೇಬಾಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂತು. ಈ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಜರಿ ಕಷ್ಟ ಎನಿಸಿದರೂ ಇವರನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ ವೈದ್ಯರು - ಇವರ ರಕ್ತ ಪುಟ್ಟಿ, ಹೃದಯದ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಮನೋಸ್ಥೀಯ ಕಂಡು ಆಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡರು. ಯಶಸ್ಸಿ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ನಂತರ ಕೆಲವು ವರ್ಷ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿ ಓಡಾಡಿಕೊಂಡೇ ಇದ್ದರು. ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಷ ಕಣ್ಣ ಕಾಣಿಸಿತ್ತಾಯಿತು. ಆಗಲೂ ಬೇಸರಿಸದೆ, ತಾವು ರಚಿಸಿದ ಶೈಲೀಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮನನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ದೇವರ ಧ್ವನಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕಾಲ ಕಳೆದರು. ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ ರಚನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಭಗವತ್ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಶೈಲೀಕಗಳೇ ಕಣ್ಣ ಕಾಣಿಸಿದರು. ಅವರ ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿ ಅದ್ವಿತವಾಗಿತು.

ಜಗ್ಗು ಶಿಂಗ್‌ಯ್ಯಂಗಾರ್‌ರವರು ತಮ್ಮ 94ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ 1985ನೇ ಇಸವಿ ಪ್ರಷ್ಟ ಬಹುಳ ಏಕಾದಶಿಯಿಂದ ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ಪಾದದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದರು. ಪರಮ ಭಕ್ತರಾದ ಅವರಿಗೆ ಅಂತ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯರ ದಶನವಾಯಿತು. ಪತಿ ಪರಾಯಣೆಯಾದ ವೇಂಗಡಮ್ಮವರೂ ಅದೇ ವರ್ಷ ಭಾದ್ರಪದ ಶುಕ್ಲ ಚೌತಿಯಿಂದು ಪರಮ ಪದವನ್ನೆಡಿದರು ಈ ಪುಣ್ಯ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಭಾಗ್ಯ ನಮ್ಮದಾಯಿತು.

॥ ಕೆವಿಕುಲ ಬೆಳೆಯಲಿ ॥

॥ ಸಮಸ್ತ ಸನ್ಯಂಗಳವಾಗಲಿ ॥

ರುಕ್ಷಿಣಿ ಗೋಪಾಲ್
ಜಗ್ಗು ವಂಶಜೆ
ವಿವೃತ ಅಧ್ಯಾಪಕಿ, ತುಮಕೂರು.